

Del 2: Statusvurdering

Offentlig

Oppsummering av utfordringene

	Gode på	Utfordringer	Planer	Skala score
Ledelse	Kommuneplanen, samfunnsdel som overordnet for utv.arb. Næringslivet som pådriver for bl.a. Bolyst. Kommunen som tilrettelegger for næringsutvikling.	Større grad av samarbeid og kommunikasjon mellom de ulike aktørene i kommunen.	Kommuneplan m/samfunnsdel. Næringsplan. Bolyst. Småkommune-programmet.	
Kompetanse	Generelt høyt kompetansenivå i kommunen.	Kan være vanskelig å skaffe riktig kompetanse til en hver tid. Samkjøring mellom ulike aktører. Synliggjøre og bevare kompetansen som allerede finnes. Øke markedsføringskompetanse, innovasjonskompetanse og kompetanse på samfunnsplanlegging.	Bolyst	
Økonomi	Har øk.støtte i Bolyst og Småkommune-programmet. Mange søknadsmuligheter om øk. støtte.	Urealistiske forventninger om økonomisk støtte, og tilrettelegging fra kommunen, i forb. med nye prosjekter/ bedrifter. For lite risikovillig kapital.		
Tid og energi	Stor grad av frivillig arbeid. Mange ildsjeler som får mye gjort.	Skape møtearenaer. Synliggjøre det positive arbeidet som gjøres. Tas ildsjelene «for gitt»?		
Kultur	Frivillighet/dugnadsånd. Mange ulike tilbud om fritidsaktiviteter.	«Bygdedyr» og mindreverdighetskompleks hemmer utviklingen. Implementere nye innbyggere. Fremme positivt om kommunen i media, og i hverdagen.		

Utviklingskapasitet	--	--	--	
---------------------	----	----	----	--

Utviklingsledelse

Møtedeltakerne gir inntrykk av å ville det beste for kommunen, og ønsker å gjøre Karasjok til et enda bedre sted og bo. Mange deler fungerer bra hver for seg, men det mangler gode arenaer der man kan møtes «på tvers» for å bli bedre kjent med hverandre og utveksle kompetanse og erfaring.

Kommunen tilrettelegger for ny næringslivsvirksomhet, og for at allerede etablerte bedrifter skal bli værende i kommunen. Aktiv næringsforening. Et nytt prosjekt, Indre Finnmark Utviklingsselskap (IFU), skal bl.a. bistå små bedrifter/ enkeltmannsforetak.

Bolyst-prosjektet skal kjøres samtidig som Småkommuneprogrammet. Møtedeltakerne har tro på at begge programmene vil være positive for kommunens videre utvikling, og ser et stort potensial for samkjøring mellom de to programmene. Bolystprosjektet har leder på plass f.o.m. 01.01.14.

Utviklingskompetanse

Det er et generelt høyt kompetansenivå i kommunen, men det kan i visse situasjoner være vanskelig å skaffe den riktige kompetansen. Potensialet som ligger i eksisterende kompetanse er ikke fullt utnyttet i dag, bl.a på grunn av mangel på samkjøring. De store offentlige institusjonene kan oppleves som lukkede «bobler» i lokalsamfunnet.

Møtedeltakerne ser fordeler med å fremover legge mer vekt på å raskt implementere nye innbyggere, for å få de til å bli boende i kommunen. Dette kan bl.a. gjøres gjennom å tilby kurs i samisk språk og kultur, og gi god informasjon om hvilke tilbud som finnes av fritidsaktiviteter.

Det ytres ønske om at noen får ansvar for å fronte småkommuneprogrammet i media (Ordfører foreslås).

Utviklingsøkonomi

Enighet om at det finnes mange steder å søke økonomisk støtte, både for større og mindre prosjekter. Bidrar dette til «handlingslammelse»? Kommunen opplever at mange ikke går videre med gode idéer dersom de ikke får økonomisk støtte og/eller annen type hjelp fra kommunen side. Det er for lite risikovillig kapital i kommunen i dag.

Penger er ikke alt, menneskelige ressurser er «gratis». Karasjok har mange ildsjeler, disse må man benytte seg av, men også ta vare på og ikke «grovt utnytte». Alle må bidra til å skape et godt samfunn, kommunen skal ikke gjøre alt.

Tid

God kultur for frivillig arbeid i Karasjok. Mye dugnadsarbeid bl.a. gjennom lag og foreninger. Turneringer, festivaler o.l. Med så mange ildsjeler og aktiviteter i kommunen frykter møtedeltakerne at noen kanskje passiviseres, fordi de forventer at andre «drar lasset». Mange enkeltmannsforetak og små bedrifter. Disse tar mye tid å drive, kan gjøre det vanskelig å ha tid til å bidra utenfor arbeidet.

Utviklingskultur

Mindreverdighetskomplekset og «Bygdedyret» hemmer utviklingen. Møtedeltakerne forteller at utenfra får Karasjok kommentarer på å få til mye bra, nå ønsker de at Karasjok må se dette selv også. Innbyggerne i Karasjok må tørre å være stolte av seg selv og sin kultur, det er med på å gi stedet sitt unike særpreg. Store muligheter ligger i det to- og flerkulturelle. Bolystprosjektet som en pådriver for utvikling.

Utviklingskapasitet

En kommune med store menneskelige ressurser, både i formell kompetanse og gjennom frivillighet. Store offentlige institusjoner bidrar til et høyt, formelt kompetansenivå. Den administrative kommunen tilrettelegger for næringsliv. Det etterlyses egnede fora/arenaer der de ulike delene av samfunnet kan møte hverandre. En kommune med mange engasjerte innbyggere. Møtedeltakerne hadde en positiv holdning, mye energi og gode idéer til hvordan de mener Karasjok kan utvikle seg til et enda bedre sted å bo. Småkommuneprogrammet planlegges samordnet Bolystprosjektet.

Del 3: Fakta om kommunen

offentlig

Kommune 2021 Karasjok

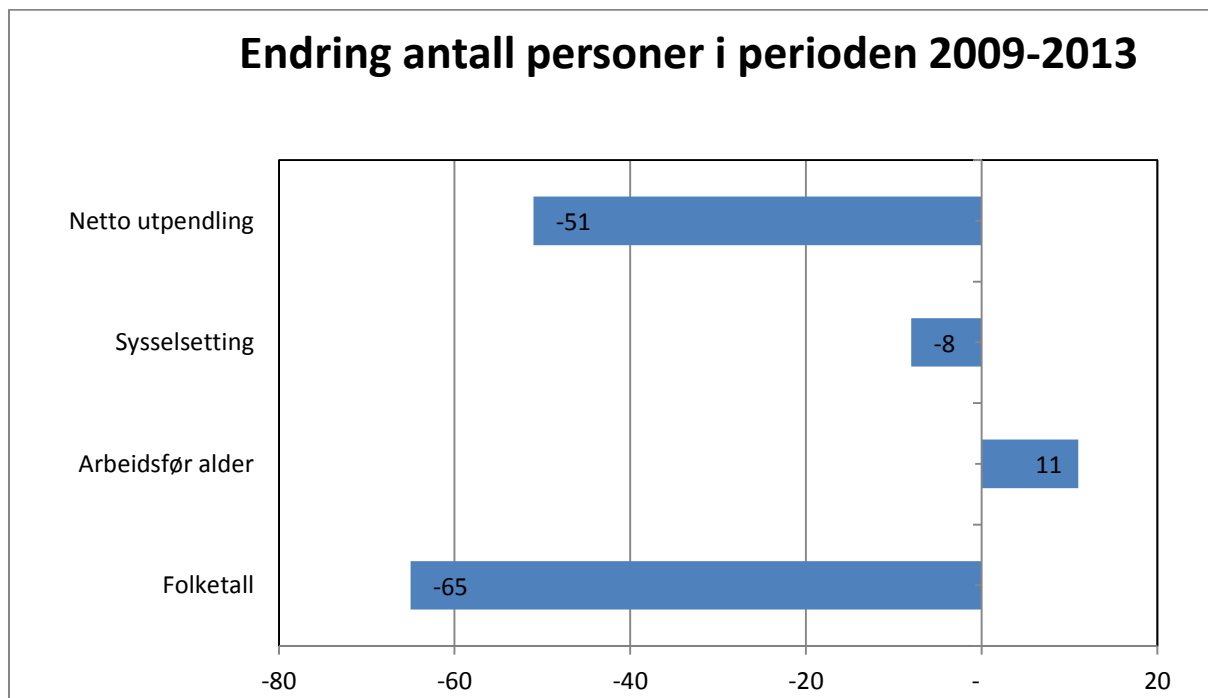
Samfunnsutviklingen sier noe om behovet for og eventuelt resultatene av utviklingskapasiteten i området det er snakk om. Befolkningsutvikling er et enkelt men samtidig kompliserte mål på samfunnsutvikling fordi det skjuler fødselstall, dødsfall og inn- og utflytting av både barn og voksne. Det er ofte bedre å fokusere på endringer i antall personer i produktiv alder, dvs. den delen av befolkningen som deltar i arbeidslivet, får barn, flytter mest osv.

Grunnlagstabell Karasjok: Ulike mål og indikatorer for samfunnsutvikling (Kilde: www.ssb.no)

	2009	2010	2011	2012	2013	Endring 2009- 2013	Endring 2009- 2013	Årlig endring 2009- 2013	Årlig endring 2011- 2013
Folketall	2 786	2 789	2 768	2 763	2 721	-65	-2,3 %	-0,5 %	-0,3 %
Arbeidsfør alder	2 048	2 051	2 059	2 070	2 059	11	0,5 %	0,1 %	0,0 %
Syssetting	1 413	1 405	1 404	1 402	1 405	-8	-0,6 %	-0,1 %	0,0 %
Innpendling	167	163	175	191	224	57	34,1 %	6,0 %	5,1 %
Innpendlingsandel	11,8 %	11,6 %	12,5 %	13,6 %	15,9 %	4,1 %			
Utpendling	218	191	210	213	224	6	2,8 %	0,5 %	1,3 %
Utpendlingsandel	14,9 %	13,3 %	14,6 %	15,0 %	15,9 %	1,1 %			
Yrkesaktive	1 464	1 433	1 439	1 424	1 405	-59	-4,0 %	-0,8 %	-0,5 %
Arbeidsledige	55	72	64	60	58	3	5,5 %	1,1 %	-1,9 %
Arbeidsstyrke	1 519	1 505	1 503	1 484	1 463	-56	-3,7 %	-0,7 %	-0,5 %
Yrkesdeltakelse	74,2 %	73,4 %	73,0 %	71,7 %	71,1 %	-3,1 %			
Syssetting fordelt på hovednæringer									
Landbruk	155	149	147	133	127	-28	-18,1 %	-3,9 %	-2,9 %
Fisk	1	2	2	1	1	0	0,0 %	0,0 %	-12,9 %
Industri	61	58	43	52	59	-2	-3,3 %	-0,7 %	6,5 %
Bygg/anlegg	77	64	63	60	71	-6	-7,8 %	-1,6 %	2,4 %
Privat tjenesteyting	473	492	510	510	482	9	1,9 %	0,4 %	-1,1 %
Off. tjenesteyting	646	640	639	646	665	19	2,9 %	0,6 %	0,8 %

- Syssettingstall og pendlingstall pr 4. kvartal året før for personer 15-74 år (arbeidsfør alder).
- Syssetting er lik antall personer med arbeidssted i kommunen.
- Innpendling er antall personer med arbeidssted i kommunen og som bor utenfor kommunen.
- Innpendlingsandel = Innpendling/syssetting.
- Utpendling er antall personer med bosted i kommunen men arbeidssted utenfor kommunen.
- Yrkesaktive er antall personer med bosted i kommunen med arbeidssted i/utenfor kommunen.
- Arbeidsledige er antall helt ledige personer i gjennomsnitt året før 1.1.
- Arbeidsstyrke er yrkesaktive pluss arbeidsledige.
- Utpendlingsandel = Utpendling/Yrkesaktive.
- Yrkesdeltakelse er lik Arbeidsstyrke/Arbeidsfør alder.
- Folketallet øker med om lag 1 % pr år i Norge
- Yrkesdeltakelsen i Norge har sunket fra 73,1 % i 2009 til 70,4 % i 2013.

Nedenfor viser vi en enkel presentasjon av sentrale resultater i grunnlagstabellen på forrige side.

Karasjok: Samfunnsutvikling i perioden 2009-2013.

Netto utpendling er her Utpendling minus Innpendling.

Vi ser at sysselsettingen har gått ned med 8 personer i perioden mens netto utpendling har gått ned med 51 personer. Dette gir isolert sett en reduksjon på 58 personer i arbeidsfør alder. Samlet for arbeidsfør alder, er det en økning på 11 personer. Det betyr at det blant personer i arbeidsfør alder, er en økning på 69 personer som ikke i deltar i arbeidslivet. Dette har sammenheng med en betydelig økning i antall personer mellom 60 og 70 år.

Folketallet går ned med 65 personer. Dette avviker mye fra endringen i antall personer i arbeidsfør alder på grunn av en sterk reduksjon i antall barn under 15 år i kommunen (82 færre barn under 15 år i perioden).